

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Aleksandra M.
Piątek: Zwiastowanie N. M. P.
Sobota: Ludgera B.
Niedziela: Ruperta Biskupa.

Wschód słońca o godzinie 6-ej minut 1.
Zachód 6-ej 14.
Długość dnia godzin 12 13.
Przybyło 4 35.

Wschód księżyca o godzinie 6 minut 14 w.
Zachód 6 18 r.
Wysokość wody na Wiśle st. 9 c. 0 (st. 9 c. 10).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 0°.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z po-

Poniedziałek: Sykst. III Pap.
Wtorek: Cyrylla Djak.
Środa: Kwiryna M.
Czwartek: Balbiny P.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Ludomir; jutro Więciśława.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków wydziału sierot i ochron Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.)—Posiedzenie członków sekcji IV-ej drobnego przemysłu Towarzystwa przemysłu i handlu. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm.—8 wieczorem.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywulka. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy Świat № 27—od 10-ej rano do 7^{1/2} wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, zaś w niedziele i święta od 12-ej do 3-ej po południu.)

Teatry: Wielki: dziś „Rycerskość wieśniacza” (z udziałem pauny Assunta Lantes i p. Henryka Prevosta), „Marta” (1-szy akt), oraz „Wieszczka lalek”; jutro dziesiąte przedstawienie trupy rosyjskiej: „Pajeczyna” (abonament № III-ci);—Rozmaitości: dziś „Bawidelko”; jutro „Dwór we Włokowicach”;—Mały: dziś „Pani Mongodin”; jutro „Pani Mongodin”. (7^{1/2} wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 11949 rs. 60 kop. (Pożyczki wydawane będą od godz. 9—10-ej rano; wykup zaś i prolongata uskuteczniają się od godz. 9-ej rano do 2-ej po południu.)

Towarzystwo sztuk pięknych

W końcu b. m. odbyć się ma doroczne ogólne zebranie członków Towarzystwa sztuk pięknych. Obecnie, korzystając ze świeżo opracowanego sprawozdania, przytaczamy ważniejsze dane, dotyczące się działalności Towarzystwa w roku ubiegłym.

Liczba członków, którzy po d. 31-szy grudnia wnieśli składkę, wyniosła 4,659, w porównaniu z rokiem zeszłym mniej o 113 członków, wskutek czego dochód z tej kategorii biletów zmniejszył się o rs. 565.

Wystawę stałą Towarzystwa zwiedziło za biletami wejścia płatniemi w dniu powszednie 5,929 osób, w dniu zaś świąteczne 18,058, razem 24,017 osób. I tu dochód Towarzystwa zmniejszył się o rs. 763

kop. 10, w roku zaprzyszłym bowiem zwiedziło wystawę więcej o 5,475 osób. Tym sposobem w roku sprawozdawczym główne źródła dochodowe: sprzedaż akcyj i biletów wejścia dały mniejsze wpływy o rs. 1,328 kop. 10.

Co do pozycji za bilety wejścia, to przyczyny należy szukać w zniesieniu przez uchwałę zeszłoroczną ogólnego zebrania, uczynionego dawniej na biletach członkowskich zastrzeżenia, iż dzieci członków tylko do lat 10-ku wieku korzystają z bezpłatnego wejścia na wystawę.

Wobec tak smutnych rezultatów, przywrócenie rzeczonego zastrzeżenia byłoby wielce pożądane dla pożytku Towarzystwa.

W r. z. umieszczono na wystawie obrazów i rzeźb 554, więcej w porównaniu z rokiem zaprzyszłym o 111.

Towarzystwo zakupiło do rozlosowania między członków obrazów i rzeźb 96, za ogólną sumę rs. 11,356; osobom prywatnym sprzedano różnych dzieł sztuki 78 za sumę rs. 9277 kop. 75.

Oprócz wystawy konkursowej i wystawy zbioru obrazów, akwarel i szkiców Karola Millera, w lokalu Towarzystwa urządzone były oddzielne wystawy obrazów większych, jak: Karola Marra „Biczownicy” i G. Simoniego „Aleksander Wielki w Persepolisie” z osobną opłatą wejścia na powiększenie funduszu, zbieranego na budowę gmachu dla Towarzystwa. Czysty dochód z tych wystaw uczynił rs. 404 kop. 23.

Fundusz budowlany, po dodaniu wszelkich wpływów na ten cel przeznaczonych, wynosi obecnie rs. 53,904 kop. 13.

Działając w duchu ustawy, komitet popierał, o ile stan finansowy Towarzystwa na to pozwalał, młodsze siły artystyczne. Oprócz zakupów dzieł, komitet wyznaczył stypendja z zapisów prywatnych i zasiłki z funduszu własnych na dalsze kształcenie się w kraju lub za granicą 6-ku malarzom, 3-em rzeźbiarzom i 1-mu rytownikowi. Ogólny na ten cel wydatek uczynił rs. 1,125. Na nagrody konkursu architektonicznego wydano rs. 1,100; na zapomogi bezpo-

wrotne artystom podupadłym z funduszu, ofiarowanych przez ś. p. d-ra Katarzyńskiego i Edmunda Stawickiego, rs. 334.

Nie licząc wydatków na przesyłkę dzieł, z powyższego okazuje się, iż artyści za pośrednictwem Towarzystwa otrzymali ogółem rs. 23,192 kop. 75. Dodać tu należy, iż Towarzystwo utrzymywało swoim kosztem salę rysunkową dla bezpłatnych studjów z żywego modelu.

Zbiory Towarzystwa oprócz kostiumów i sprzętów, składają się z 762-ch przedmiotów, w które wchodzi: obrazy olejne, akwarele, ryciny, sztychy, rzeźby, reprodukcje, dzieła i broszury. Wartość inwentarza Towarzystwa wynosi rs. 17,587 kop. 80.

Komitet czyni starania o wydanie na premjum za r. b. albumu, złożonego z 8-ku reprodukcji w heliogravurze obrazów i rzeźb, wyróżnianych na przeszłorocznej międzynarodowej wystawie dzieł sztuki w Berlinie, a mianowicie: Józefa Chełmońskiego „Krajobraz”; Juljana Fałata „Na polowanie”; Kazimierza Pochwałskiego „Portret Henryka Sienkiewicza”; Malczewskiego „Przyszły artysta”; Antoniego Piotrowskiego „Nimfy i Satyry”; Józefa Ryszkiewicza „Noc”; rzeźby: Piusa Welonskiego „Gładziator” i Teodora Rygiera „Modelka”.

Z liczby artystów, których dzieła umieszczone były na wystawie Towarzystwa, zmarli: malarze—Feliś Brzozowski, Piotr Kaczorowski, Franciszek Mielnicki, w Warszawie; Teofil Kwiatkowski w Paryżu i Wilhelm Leopolski w Wiedniu. H. S.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Skutkiem nadejścia do ministerjum spraw wewnętrznych w pierwszych dniach zeszłego tygodnia bulli, dotyczącej się naznaczenia ks. Franciszka-Albina Symona biskupem-sufraganem archidiecezji mohilewskiej, wręczone w tych dniach zostały nowemu dostojnikowi kościoła pierścień, infuła i pastorał.

— Towarzystwo kolei rostowo-władysławowskiej rozpocznie wkrótce budowę trzech bocznic, mających

lam tą zrobioną znajomością, chociaż nie wiele sobie po niej obiecuje.

„W miasteczku miałam zaledwie chwilkę wolna, aby się rozpytać, czy dostanę niektórych dla rodziców potrzebnych rzeczy. Mam myśl koniecznie nowe okna wprawić, co nie jest zbyt trudnem, chociaż rąbać ściany potrzeba, ale ojciec się obawia, aby chałta w zimie nie była trudniejszą do opalania...”

„Starzy tak do wszystkiego nawykli, co ich przez długie otaczało lata, że się lekają wszelkich nowości. Każda rzecz się im zdaje zbyt drogą, a mało użyteczną; potrzeby swe ograniczają do tak pierwotnych, iż, słuchając ich, lzy mi w oczach stoją.”

„Mam najmocniejsze postanowienie, wprzód, nim pomyślę o sobie, niewiele zostawiając na nieprzewidziane wypadki, użyć tego, co mam, aby im dać odechnąć. Musiałam do spisku wciągnąć Mośka. Ten mi obiecuje pracowitego i silnego parobka i parę dobrych koni, które zamienimy z dopłatą na nasze stare.”

„Dla ojca i matki muszę się też postarać o odzież ciepłą, pokazniejszą i nową. Dopiero dokonawszy tego, co konieczne, coś dla siebie obmyślę.”

„Wiem, że znaleźć zajęcie nie będzie łatwo, a nade wszystko znośnych państwa i dom, w którymby żyć można, nie będąc narażoną na przykrości; wiem, że wiele mnie czeka prób gorzkich, ale los mnie skazał na nie.”

„Być może. Lucynko droga, że gdybym wcześniej wiedziała, co mnie tu czekało, straciłabym odwagę i rozpaczyla; postawiona nagle wobec konieczności nieuniknionej, jestem mężną i sama czasem dziwię się odwadze własnej.”

„Kończę, bo świecy niema już ani kawałeczka... Ostatni ogarek gaśnie.”

Twoja.”

(Dalszy ciąg nastąpi.)

17)

PRZYBŁĘDA.

POWIEŚĆ

przez

Józefa Ignacego Kraszewskiego.

(Dalszy ciąg.)

„Sędzina okazywała niepomiarłą ciekawość, ale zarazem pewne współczucie. Mnie się wyrwało jakieś słowo z pod serca i jej też lza zakręciła się w oku... Prosta kobieta, prawda, ale ludzkie uczucie w niej nie zgasiło, stłumione dumą, która się tak często spotyka tam, gdzie wcale niema z czego być dumnym.”

„Być może, iż czułam też potrzebę otwartszego jakiegoś wynurzenia.”

„Sama zresztą nie wiem, jak się to stało, ale ja się rozplakałam—no i ona. Wyciągnęła mnie na wyznanie, co umiem?... nie tałam jej, że się uczyłam dużo, choć może mało korzystałam z tego; że mówię po francuzku, czytam po niemiecku.”

„Zdumiała ją to niezmiernie.”

— Ależ, moja kochaneczko — odezwiała się — nie możesz tam tak w chacie tej pozostać, szkoda cię na to...

„Zrozumiała mnie, gdy o rodzicach opowiadać zaczęła...”

„Słzałam bardzo źle uprzedzona o tej pani, tymczasem doznałam bardzo przyjemnego zawodu... Prosiła mnie, abym po francuzku przemówiła do jej córki, która niezmiernie się zarumieniała i zmieszkała. Oka-

zało się, iż we francuszczyźnie biegła wcale nie była, a ja w duchu podziękowałam pocziwemu Leroux, który dla mnie przychodził do restauracji i tak dbał o to, abym się nauczyła języka jego, że mi go w końcu wpoił i uczynił w nim wprawniejszą, niż wiele uczennic jego platnych.”

„Spoczywa dziś strudzony i zmęczony staruszek na Powązkach.”

„Skutkiem rozmowy z sędziną było, że mnie bardzo zapraszała do siebie...”

„Mieszka wszakże o dobre dwie mile od Rudek i trudno mi się będzie dostać do niej, ale tak jakoś do mnie uczuła pociąg wielki, iż obiecała sama to ułatwić.”

„Widziałam w niej walkę, której się domyślić było łatwo. Chciała zbliżyć się do mnie, a obawiała się, aby to dziewczę ze stolicy, nieznane, nie kryło w sobie zepsucia, z którego słyną wielkie miasta. Za złe jej tego nie mogłam wziąć.”

„Zabawiłam nad spodziewanie długo u tej pani, tak, że Mosiek przyszedł mi przypomnieć, iż jechać musi.”

„Jadąc z powrotem, żyd po swojemu malował mi panią Czarlińską... Dowiedziałam się, że była wdową, że miała córkę i syna wyrostka w szkołach, a siedziała na dwu niewielkich wioseczkach, jak wszystkie u nas, odłужonych. Chwalił ją z dobroci serca, z pewną ironją, która się domyślać kazała, że ludzie z niej korzystać musieli...”

„Od rodziców, gdy im opowiedziałam o zrobionej znajomości, nie mogłam się wiele o sędzinie dowiedzieć. Znali jej nazwisko, położenie majątku, ale mało co więcej. Życie ich nie dozwalało im nigdy troszczyć się o drugich i po za Rudką świat kończył się dla nich.”

Stęskniona w długiej samotności, prawie się cieszy-

połączyć miasta Kizlar, Majkop i Stawropol z linią magistralną, eksploatowaną przez wspomniane Towarzystwo. Studja nad linią kolejową, przerywaną grzbiet gór Kaukaskich i łączącą Tyflis torem żelaznym z siecią kolei russkich, ukończono obecnie, przyczem inżynier Rydzewski, kierujący studjami z polecenia ministerjum komunikacyi, zaprojektował skierowanie wspomnianej linii od jednej ze stacyj odnogi Petrowskiej kolei władzykaukaskiej nie wprost do Tyflisu, lecz do jednej ze stacyj kolei zakaukaskiej, na wschód od Tyflisu położonej.

== Podaliśmy niedawno nowe przepisy budowlane, dotyczące mieszkań jedno i dwuizbowych, oraz schodów strychowych i wentylacyj. Przepisy te ułożone przez radę techniczną gubernjalną zyskały zatwierdzenie warszawskiego gubernatora i bez odnośzenia się do władzy wyższej stają się obowiązującymi w myśl ogólnego przepisu, polecającego wydziałowi budowlanemu rozciągać nadzór nad wszelkimi budynkami pod względem bezpieczeństwa ogniowego i sanitarnym. Wszyscy budowniczowie i technicy, oraz przedsiębiorcy robót budowlanych otrzymali już nowe przepisy w formie cyrkularza, aby do nich przy kreśleniu planów, oraz wykonywaniu dawniejszych, w zbliżającym się sezonie, jak najściślej stosowali się, architekci zaś miejscy dopilnują, aby rozpisane przepisy w całej rozciągłości były wykonane.

== Dowiadujemy się, iż władza miejska upoważniona została do rozpoczęcia kroków prawnych przeciwko kilku obywatelom z alei Jerozolimskiej, za których magistrat tymczasowo poniósł wydatki na odprowadzenie ścieków z ich nieruchomości, a których to wydatków ciż obywatele wzbraniają się obecnie kasie miejskiej zwrócić. Jak słyszeliśmy, p. prezydent, przed wytoczeniem pomienionej sprawy, zwywa ostatecznie interesowanych, ażeby przynależne od nich kwoty wnieśli do kasy miejskiej, oszczędzając sobie przez to kosztów procesu.

== Kasa pożyczkowa przy warszawskim Towarzystwie dobroczynności, chcąc przyjść z pomocą drobnym procederystom i osobom, z pracy rąk żyjących, odbędzie posiedzenie swe w przyszłym miesiącu, d. 7-go, tak, iż ubiegający się o udzielenie pożyczki, po przyznaniu jej, odebrać będą mogli ją jeszcze przed świętami wielkanocnymi. Z tego więc rodzaju podaniami interesowani pośpieszać się winni, ażeby po sprawdzeniu i zaopiniowaniu ich przez wyznaczonych członków, na rzeczonem posiedzeniu rozpatrzone i zadecydowane być mogły.

== Ś. p. dr. Orzechowski, czyniąc znaczne zapisy na rzecz warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, zastrzegł położenie skromnego kamienia na grobie swym w Nowogródku. Towarzystwo dobroczynności w uczczeniu pamięci zacnego filantropa postanowiło wzniesie pomnik na grobie zapisodawcy i w tym celu wyznaczyło trzech członków: pp. Ignacego Kisielnickiego, prezesa wydziału ekonomiczno-administracyjnego, inżyniera Feliksa Rycerskiego i budowniczego Makowskiego do zajęcia się tą sprawą. Obecnie dowiadujemy się, że pp. delegowani czynią starania, ażeby z wiosną stanął pomnik na grobie dobroczyńcy.

== Czesław Jankowski, poeta i publicysta, wyjechał do Wilna na pogrzeb ciotki swojej, zmarłej d. 21-go b. m.

== Z teatru.

* W dniu dzisiejszym „Bawidelko” Lubowskiego po raz dwudziesty pierwszy.

* P. Sikorski grać będzie rolę Macieja, a p. Frenkiel Conte di Bergama.

* W przyszłym tygodniu teatr Wielki wznowi operę „Ernani”, niegraną, zdaje się, od lat dwunastu.

* „Żydówka” będzie wystawiona dopiero w początkach kwietnia.

* W sobotę i w niedzielę nadchodzącą b. artyści trupy petersburskiej p. Kościeleckiego dają dwa przedstawienia w Żyrardowie.

* P. Zofja Brajninowa, znana i ceniona u nas artystka, zaproszona została do przyjęcia udziału w dorocznym koncercie instytutu muzycznego, naznaczonym na d. 28-my b. m.

Artystka wczoraj telegraficznie uwiadomiła, iż zaproszenie przyjmuje i przybędzie do Warszawy w piątek lub sobotę.

Pani Brajninowa przyjmie również udział w koncercie Melcera, jaki odbędzie się w niedzielę w południe w sali ratuszowej.

== Niedzielne.

Przedstawienie na dochód Towarzystwa ratowania tonących, odbędzie się w Eldorado w niedzielę, o godz. 7½ wieczorem.

Trzy jednoaktówki: „Wycieczka za granicę”, „Vis à vis” i „Podejrzana osoba”, wykonane będą przez

nowe siły dramatyczne, a w antraktach popisywać się będzie p. Leo, amerykańnik.

Przypominamy czytelnikom naszym, iż dzielny Kocz, ze swymi trzema druhami wyratował trzydziestu tonących w r. z.; a teraz Towarzystwo potrzebuje funduszu na wykończenie szopy przy przystani, do przechowywania przez zimę rekwizytów, które z wiosną rozsyłane są na posterunki wzdłuż Wisły.

Eldorado na ten wieczór będzie przybrane w chora-gwie i akcesorja Towarzystwa.

Prosimy jesteście o uwiadomienie, że naddatki żadne przyjmowane nie będą.

== Na sieroty.

Dochód z wieczorów dramatyczno-wokalnych, urządzonych na rzecz zakładu sierot imienia Jachowicza i nowego oddziału tegoż w Drewnicy, przenosi dotąd już sumę 3,000 rs., lubo rachunki jeszcze nie zupełnie zostały zamknięte.

Do zwiększenia dochodu z biletów wejścia znacznie przyczyniły się naddatki i suma osiągnięta ze sprzedaży programów.

== Odczyty.

Szósty, siódmy i ósmy z serii tegorocznych odczytów, na dochód osad rolnych, wypowie dr. med. Henryk Nussbaum p. t. „Co to jest choroba”.

Prelekcje odbędą się: w d. 29-ym marca, we wtorek; 31-go marca, we czwartek i 2-go kwietnia, w sobotę, o godz. 7½ wieczorem.

== Kwesty.

Komitet do urządzania kwest wielkotygodniowych po kościołach w Warszawie nadsyła nam, co następuje:

„Wczoraj, o godzinie 12-iej w południe w mieszkaniu członka, pana Wacława Popiela, komitet do urządzania kwest wielkotygodniowych po kościołach i kaplicach w Warszawie, uorganizował się w sposób następujący:

Wybrany został Wiktor hr. Roniker na prezydującego, pan Aleksander Piechowski przyjął na siebie obowiązki sekretarza-referenta komitetu.

Do składu obecnego komitetu należą z ramienia rady miejskiej dobroczynności publicznej pp.: Jan Gautier i Julian Heppen, oraz delegowani od warszawskiego Towarzystwa dobroczynności pp.: Wacław Popiel, Antoni Werner, Jerzy hr. Małachowski; oraz deputaci: ks. kanonik Roch Filochowski, rz. r. st. Byszewski, ks. Ksawery Rogowski, pp.: Anasztazy Siemieński i Adam Boniecki.”

== Muzeum rzemieślnicze.

Od lat kilku projektowane Muzeum rzemieślnicze przychodzi nareszcie do skutku.

Wczoraj wieczorem w sali Muzeum przemysłu i rolnictwa odbyła się narada założycieli nowej instytucji, którzy na rzecz jej utworzenia złożyli fundusze.

Na posiedzeniu tem wybrano już nawet komitet Muzeum rzemieślniczego złożony z dwunastu członków i komisję rewizyjną—z czterech członków.

Najwięcej głosów do komitetu trzymali pp. Leppert, Szyler, Makowiecki, Rotwand, Strzałecki, Diksztein, Otwinowski, Bersohn, Trębicki, Szembeko, Sawicki, Keppe.

Do komisji rewizyjnej pp. dr. Benni, Wojno, Piotrowski i Wydzga.

Bliższe szczegóły z obrad wczorajszych podamy w nrze wieczornym.

== Przed likwidacją.

Przed kilku dniami donieśliśmy, że sporządzeniem projektu likwidacyi dotychczasowej kasy emerytalnej kolei nadwiślańskiej, ma się zająć z polecenia rady, zarząd tejże kasy.

Otóż w wykonaniu tego polecenia, odbyły się już dwie sesje zarządu kasy w d. 18-ym i 21-ym b. m.

Na pierwszej sesji odczytano zatwierdzony niedawno przez ministerjum sposób likwidacyi kasy emerytalnej kursko-charkowskiej kolei, nadesłany przez radę, a następnie na wniosek jednego z członków zarządu kasy, powzięto zamiar przed opracowaniem projektu likwidacyi, rozpatrzyć także projekty wypracowane przed paru laty przez radcę prawnego, oraz sekretarza kasy, lecz wskutek oświadczenia autorów projektów, że one są przestarzałe i nie mogą być obecnie brane pod uwagę, od zamiaru powyższego odstąpiono, a natomiast wybrano z grona zarządu komisję, której poruczono ułożyć projekt likwidacyi kasy egzystującej i takowy przedstawić zarządowi na następne posiedzenie.

Do komisji wybrani zostali pp.: Krachelski, Marchwicki i Raszewski.

Na drugiej sesji zarządu, odbytej w d. 21-ym, komisja projektu likwidacyi nie przedstawiła, lecz zwróciła się do zarządu kasy z żądaniem określenia stanowczego terminu rozpoczęcia likwidacyi.

Dotychczas bowiem komisja jest w wątpliwości, czy za termin ten przyjąć chwilę przerwania działalności kasy t. j. d. 1-go stycznia 1889-go r., czy też termin wprowadzenia w życie nowej kasy, od tego

bowiem zależeć będzie przedłużenie działalności starej kasy na czas trwania okresu przejściowego lub też włączenie okresu tego do działalności nowej kasy, jeszcze nie otwartej, również od tego terminu zależy określenie praw, nabytych przez uczestników dotychczasowej kasy, których komisja zamierza podzielić na kategorie stosownie do ilości wysłużonych lat.

Zarząd kasy, uznawszy słuszność żądań komisji, oświadczył gotowość wyznaczenia najkrótszego terminu likwidacyi, wówczas takowa przystąpić będzie mogła do wypracowania projektu likwidacyi kasy.

Dowiadujemy się również, że za parę dni wybrani niedawno przez urzędników delegacyi wyjadą do Petersburga, dla przyjęcia udziału w pracach rady, przy rozpatrzeniu ustawy nowej kasy.

Przed rozpatrzeniem jednak ustawy, czy nie nie byłoby praktycznem przedwstępnie poinformować się w ministerjum komunikacyi, o ile takowe w zasadzie zgodzi się zatwierdzić dla kolei nadwiślańskiej kasę oszczędnościowo-zapomogową, na warunkach mniej więcej normalnej ustawy, gdyż wobec zmian w ministerjum komunikacyi, gdyby nastąpić miała potem odmowa, straconoby znowu kilka miesięcy czasu lub więcej napróżno, i przedłużonoby tymczasowość obecną, która się już bardzo daje we znaki urzędnikom kolei.

== Kanalizacja.

Z powodu projektowanej na r. b. budowy kanału przy ul. Wspólnej zostali zawiadomieni wszyscy właściciele posesyj, że stary kanał miejski natychmiast po ukończeniu linii będzie zamknięty, co pociągnąćby za sobą musiałoby łączenie domów równocześnie z biegiem robót miejskich.

Przeciwko tej rezolucji jedenastu właścicieli domów, położonych na przestrzeni od ulicy Kruczej do placu św. Aleksandra, założyło protest, żądając odroczenia terminu zamknięcia starego kanału do jesieni r. p.

Jako motywy, zawarte w podaniu, przytaczają: 1) wąskość ulicy, która w tym razie musiałaby być zupełnie zamknięta, nawet dla ruchu pieszego; 2) niebezpieczeństwo na wypadek pożaru i wreszcie 3) nagłość i nieprzygotowanie się do tak poważnego wydatku.

Protest, który już odesłany został głównemu inżynierowi p. W. H. Lindleyowi do ostatecznego rozpatrzenia, podpisali właściciele posesyj nr. 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 5 i 9.

Dzisiaj odbędzie się o godzinie 11-iej przed południem konkurencja na dostawę ołowiu do robót wodociagowych, o 12-iej zaś konkurencja w kwestji betonów.

== Z niedozoru.

W dniu wczorajszym Anna Pigłowska, piastunka, pozostawwszy na ławce w parku prazkim 2-letnią dziewczynkę, Karolkę Staniszwską, oddała się o kilka kroków.

Dziecko zsunęło się z ławki i złamało prawą rękę. Niedbałą piastunkę pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Na Czystem, 5-letni Grzegorz Sarnecki, pozostawiony bez dozoru w mieszkaniu, bawiąc się zapalnikami, zapalił na sobie odzież.

Sąsiedni lokatorzy na krzyk dziecka przybiegli z pomocą. Małec uległ dotkliwym poparzeniom na piersiach, szyi i rękach.

== Napać.

Kolonista z Burakowa, Wojciech Błudek, jadąc konno do Warszawy, został około godz. 4-iej rano pod Młocinami napa-
dnięty przez pięciu drabów.

Błudek zrzucony z konia, pomimo silnego ciosu w głowę, zdołał się wyrwać i szczęśliwie uciekł.

Kon, wartości 60 rs., stał się łupem rabusiów.

== Zamach samobójczy.

Noce wczorajszej Genowefa Królikowska, wdowa po czeladniku młynarskim, zamieszkała przy siostrze w Czerniakowie, truiła się kwasem solnym.

Pomimo energicznego ratunku, stan zdrowia otrutej jest groźny.

Przyczyną rozpaczliwego zamachu, było silne rozdrażnienie nerwowe.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W d. 25-ym marca, w kancelarji synagogi izraelskiej na Tlomackiem rozdane zostaną z zapisu Michała Lewenglika wsparcia 352 ubogim bez różnicy wyznania po 15 kop. każdej osobie, a mianowicie: 40 biednym wyznania prawosławnego, 200—katolickiego, 18—ewangelicko-augsburskiego, 6—ewangelicko-reformowanego i 91—izraelskiego.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Anna Karrer,

urodz. Strimezel,

opatrzona św. sakramentami, po krótkich i ciężkich cierpieniach, przeniosła się do wieczności dnia 22-go marca r. b., przeżywszy lat 76. Pozostali w nientulonym żalu synowie, córki, zięciowie i wnuki zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 24-ym marca, to jest we czwartek, o godz. 6-iej po południu, z kaplicy kościoła po-karmelickiego przy ulicy Leszno, na cmentarz powązkowski.

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Emija z Deutscherów GĘBICKA,

po długiej i ciężkiej chorobie, w dniu 22-im marca r. b. zakończyła życie. Stroskani: syn, córka, wnuki, wnuczki i rodzeństwo zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprawienie zwłok z mieszkania przy ulicy Świętojerskiej № 28, dziś to jest we czwartek, dnia 24-go marca, o godzinie 4-ej po południu na cmentarz wyznania mojżeszowego. —1236

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

(Korespondencje własne Kurjera Warszawskiego.)

Wiedeń 21-go marca.

Dla odmiany nowy skandal. Cztery oddaleni urzędnicy telefonu ogłosili broszurę, w której szczegółowo obwiniają dyrektora o następujące rzeczy: Wszystkie kable są złe; dyrektorowi za to odpłacają się fabrykanci; jedno jest centralne biuro, powinno być ich kilka, ale dyrektor umyślnie tak urządził, gdyż przyrzady, chytrze obmyślane, dają mu możność do nadużyć. Przyrzady są takie, że wszystkie telefonistki mogą każdą partję podsłuchiwać; dyrektor sam podsłuchuje stale, co mówią urzędy dworskie, ministrowie, banki, giełda i nadużywa tych wiadomości; dyrektor z telefonistkami utrzymuje gorszące stosunki. Łatwo sobie wyobrazić, jak się kotłowało w sferach interesowanych; dyrektor wytoczył karny proces autorom, minister handlu delegował do dykcji rządowego radcę.

Donosiłem, że nowe, niby tanie, „strefowe” taryfy tramwajowe są droższe i uciążliwe. Minister handlu nakazał przeto namiestnikowi użyć najostrożniejszych środków, ażeby złe usunąć, zmusić do innego podziału kursów tramwajowych do dostarczenia dostatecznej liczby wozów itd.

Pięćset robotnic odbyły wczoraj mityng i żądały na nim politycznych praw dla kobiet, zastrzegając atoli, że nie idzie im o śmieszna emancypację propagowaną przez zbytnice, *bourgeoises*, ale o prawa ludzkie. Dlatego przyłączyły się do partji socjalno-demokratycznej.

Wykryto, że przed piętnastoma laty była tu już grana opera „Amico Fritz”, kompozytora Gothow-Grünecke.

Prof. Billroth dokonał trudnej operacji; narodził na nosie, róg, oddał z pomocą dłuta i młotka, skórę zszyl i wszystko dobrze!

Powstało tu nowe *Czasopismo dla ekonomji socjalnej, polityki i administracji*, a głównymi redaktorami są: dyrektor centralnej komisji statystycznej Inama Sternegg, szef sekcji w ministerjum finansów Boehm-Bawerk, i głosny przewodząca lewicy parlamentarnej, Plener. Zeszyt pierwszy zawiera prace samych specjalistów. Wydawnictwo to bardzo poważne; nakładca Tempesky.

* Berlin 22-go marca.

Książę Henryk został komendantem pancernika „Beowulf”. Statek ten należy do liczby 10 pancerników typu Zygfryda, przeznaczonych na strzeżenie wybrzeży morza północnego, mianowicie kanału, łączącego morze bałtyckie z północnym i przesmyku helgolandzkiego. Mocno zbudowany pancernik ma zawartości 3,000 ton i chyżość 16 mil morskich na godzinę, t. j. chyżość, jakiej dotąd żaden ze statków niemieckich nie osiągnął. Uzbrojony jest statek trzema potężnymi armatami 24-centymetrowymi o sile przeboju 60 centymetrów pancerza żelaznego, nadto sześcioma 8.7 centymetrowymi armatami, umożliwiającymi szybki ładunek. Na przodzie pancernik „Beowulf” zaopatrzony niezmiernie silnym pancerzem. Załoga składa się z 255 marynarzy.

Zwłoki zmarłego w Lipsku znanego specjalisty na choroby kobiece, profesora Credé, złożone zostały w grobie familijnym na cmentarzu inwalidów.

Niebawem odbędzie się tu dwa wielkie zebrania lekarzy niemieckich, celem powzięcia uchwał względem kwestji założenia trybunałów dyscyplinarnych dla lekarzy. Kwestja ta z powodu zapytania w tej mierze ministra oświecenia do pruskich syndykatów medycznych nabrała wielkiej żywotności. Pierwsze z dwóch wspomnianych zebrań zwołuje centralny komitet medycznych towarzystw okręgowych berlińskich, drugie centralne towarzystwo medyczne berlińskie. Wśród lekarzy objawia się silna opozycja przeciwko projektowanemu założeniu trybunału dyscyplinarnego, uważanego jako zbyt sztywne zgoła ściśnienie swobody indywidualnej lekarzy; niemniej syndykaty medyczne odpowiedziały, że skłaniają się ku życzeniu ministra oświecenia. Ostateczna decyzja w tej sprawie chyba nierychło jeszcze nastąpi. Przypuszczać należy, że wywiąże się nasamprzód jeszcze ostra polemika w prasie.

Sprawa budowy elektrycznej kolei miejskiej, łączącej ogród zoologiczny z ulicą Warszawską, postąpiła naprzód. Prezydium policyjne, projekt, względem którego, pominiawszy kilka punktów drugorzędnych, osiągnięto porozumienie, oddało z poleceniem do rozpatrzenia ministerjum. Układy toczyły się w tej materji pomiędzy reprezentantami komisji ministerjalnej, prezydium policyjnego berlińskiego, firmy Siemens i Halskego oraz prezydium policyji i magistratu w Szarlottenburgu.

Paryż 21-go marca.

W sali galerji Durand-Ruel’a, gdzie znajduje się wystawa obrazów adeptów „Róży i Krzyża”, o której niedawno donosiłem, odbyło się wczoraj pierwsze przedstawienie „wagnerji chaldejskiej” w 3-ach aktach „sâr’a” Józefina Peladan’a p. t. „Syn gwiazd”. Marzytel ten, chcąc radykalnie zreformować wszystkie dziedziny sztuki współczesnej, założył rodzaj mistycznej kongregacji z godłem Róży i Krzyża, która chce wskrzesić średniowieczny zakon Graala, że zaś treść oper Wagnera, jak „Parsifal” i „Lohengrin” około legendy o tym świętym kielichu z krwią Chrystusową się obraca, i że muzykę mistrza z Bayreuthu zwą „muzyką przyszłości” przeto sâr nadał swemu utworowi nazwę „wagnerji”. W gruncie rzeczy ten tajemniczy tytuł mało odpowiada treści, która jest następująca:

Na lat 3000 przed Chrystusem żyje w dolinie mezopotamskiej chaldejski mag, czczący gwiazdy, wielki artysta-architekt, Patesi-Goudea, władca pięknej córy Izeli. Młody Elohil, obdarzony przez gwiazdy darem gry na lirze, rozgorzał miłością do Izeli, lecz Goudea, chcąc mieć zięcia architekta, odmawia mu jej ręki. Elohil ucieka się do pomocy arcy maga Bereku, który „po próbie czterech żywiołów”, po trzyletnim nowicjacie, nadaje mu godność maga i popiera tak dobrze, że Goudea, pokonany płomienną pieśnią, przyjmuje go na zięcia. Rzecz kończy się ceremonją ślubną, polegającą na zanurzeniu przez oblubienicę płonącej pochodni w misce wody, trzymanej przez Izelę. Fantazji, jak widzimy, mało; mowy osób działających wzięte są z napisów asyryjskich, znajdujących się w zbiorach Luwru. Muzyka, skomponowana przez Eryka Satie’go, który chciał jej nadać koloryt wschodni, jest mało zrozumiała. Mimo ogromnych cen, publiczność paryska i dziennikarstwo, żadne czegoś nowego, liczenie uczęszczają na próby „różowych krzyżowców”.

W merowstwie cyrkułu Opery zakończył wczoraj Leon Bigot swój szereg odczytów o wybitnych literatkach francuskich XVII-go i XVIII-go stuleci.

Zebrań profesorów liceów i kolegów pod prezydencją Juljusza Simona, stanowiące komitet propagowania ćwiczeń fizycznych między młodzieżą, wysłuchawszy w jednej z sal Sorbony raportu Coubertina o stanie stowarzyszeń w szkołach średnich, zdecydowało, że byłoby pożytecznem prawo, proponowane przez generała Levala, na mocy którego władze wojskowe w razie możliwości odstępowaliby swych placów manewrowych uczniom na ćwiczenia.

Z okazji „Neruz’u”, pierwszego dnia nowego roku perskiego, który według irańskiej kosmogonii, zawartej w starożytnej księdze „Buntshesh”, wypadł wczoraj, w ambasadzie perskiej zebrał się wszyscy poddani szacha, przebijający w Paryżu, aby, paląc nargile, pijąc wonną herbatę i obsypując się darami i komplementami, uprzytomnić sobie świetność dnia, najświetniej obchodzonego w ich ojczyźnie.

Królowa Wiktorja przybyła do Cherbourg, z kąd dziś wieczór uda się do Hyères. Trzy łuki triumfalne zbudowano kosztem miasta, ale honorów wojskowych, na własne królowej żądanie, nie będzie.

Piotr Loti będzie miał mowy z okazji przyjęcia do Akademji francuskiej 31-go b. m., ale tylko w kole akademików; uroczyste przyjęcie nastąpi d. 7-go kwietnia.

* Rzym 18-go marca.

Dziś wieczór o 11-ej przyjeżdża do Rzymu księżna genueńska z domu księżniczka saska, matka królowej Małgorzaty, dla spędzenia wielkiego tygodnia w Rzymie, a świat wielkanocny z dziećmi. Królestwo oboje będą ją przyjmowali na dworcu kolei.

Wczoraj król dawał urzędowe posłuchanie księciu Wahdanie, pełnomocnemu ministrowi i posłowi króla sjamskiego. Książę Wahdana w towarzystwie swoich sekretarzy: Luang-Arama i Wilberforce Wyke, tudzież *attaché* Mun Wisutra, złożył królowi listy wierzytelne. Wyjedzie on wkrótce do Paryża, bo jest zarazem posłem przy prezydencie Rzeczypospolitej francuskiej.

Lord Vivian, nowy ambasador angielski, w przyszłym tygodniu przybędzie do Rzymu.

Ojciec św. kazał wykonać onegdaj o g. 3½ w kaplicy sykstyńskiej, jako próbę, *Miserere* Allegrego i Mustafy, których już nie śpiewano od r. 1870-go. Sam sławny maestro Mustafa, noszący w sobie wszystkie podania religijnego śpiewu, kierował wykonaniem tego wspaniałego muzycznego popisu, na którym się znajdowali kardynałowie: Rampolla i Ruffo-Scilla, i monsignorowie: Della Volpe, Mocenni, Volpini, Marini itd.

Ojciec św. uznał i potwierdził program komitetu *des droits du Pape*, świeżo ustanowionego w Paryżu.

W r. b. przypada wiekowa rocznica urodzenia Piusa IX-go, uroczyste jej obchody wszakże wstrzymano i rozpoczęcie procesu beatyfikacji zmarłego Papieża odłożono na później.

Obchodzą też obecnie biskupi jubileusz kardynała Józefa Benedykta Dusmeta, arcybiskupa Katanji w Sycylii, uwanego we Włoszech za następcę Leona XIII-go. Ks. Dusmet, znany z głębokiej wiedzy i niezrównanej miłości chrześcijańskiej i poświęcenia, którego dał dowody podczas strasznej cholery, grasującej przed kilkoma laty w Sycylii, urodził się w Palermo w 1818-ym r., i od młodości wstąpił do zakonu benedyktynów na górze Kassynie.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Łódź 23-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Wczoraj pod nieobecność kasjera kasy miejskiej w Zgierzu, Malinowskiego, pomocnik jego, Starowicz, zdefraudował przeszło 5000 rs. i z pieniędzmi temi zbiegł.

ŻĄDANIA PRAGI

Praga czeska 23-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Rada miejska wystosowała petycję do rady państwa, w której żąda trzynastu milionów zlr. na budowę miejskie i kolej lokalną, naksztalt projektowanej dla Wiednia.

PRZESILENIE W BERLINIE

Berlin 23-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Kanclerz Caprivi odjechał dzisiaj do Hubertusstocku celem złożenia cesarzowi raportu.

Berlin 23-go marca. (Tel. pryw. K. War.) — Kanclerz Caprivi jeździł dzisiaj o godzinie 9-ej zrana do Hubertusstock, z kąd o godzinie 4-ej po południu powrócił. W kołach parlamentarnych krąży pogłoska, że hr. Botho Eulenburg, były minister spraw wewnętrznych, zgodził się przyjąć urząd prezesa ministrów pruskich. Dotąd żadna nominacja nie ogłoszona. (Aj. późn.)

CHOROBA CESARZA

Berlin 23-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — Cesarz cierpi na lekkie rozdęcie płuc, wywołane przeziębieniem.

ZAJŚCIE W KOŚCIELE

Paryż 23-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — W jednym z kościołów tutejszych o. Lemoigne dotknął w kazaniu kwestji socjalno-politycznej, skutkiem czego powstało zaburzenie. Zgaszono gaz, poczęto miotać stolkami. Wśród ciemności przyszło do formalnej bitwy między radykalistami i klerykami. Policja zewnątrz kościoła asystowała bezczynnie skandalowi. W izbie wniesione będą interpelacje, zmierzające do zakazu mieszanja polityki z religją.

Insbruk 23-go marca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Trzynastu posłów z Tyrolu włoskiego nadesłało do laski marszałkowskiej pismo, w którym oświadczają, iż z polecenia wyborców swoich nie mogą uczestniczyć w posiedzeniach sejmowych. Marszałek oznajmił, że posłowie ci tracą mandaty.

Budapeszt 23-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Hr. Andrassy wyzwał Eotvoesa na pojedynek za obrazę pamięci ojca.

Berlin 23-go marca. (Tel. Ajen. późn.) — Zaniechanie procesów prasowych o obrazę majestatu przypisują woli samego cesarza.

Poznań 23-go marca. (Tel. pr. Kur. W.) — Woda w Warcie przybiera od kilku dni; obecnie wynosi poziom wody w Poznaniu 2 m. 34 ctm. Również z Pogorzeli i Śremu donoszą o przyborze wody.

Poznań 23-go marca. (Tel. pryw. Kur. War.) — Zmarł tu Aleksander hr. Bniński w 78 roku życia.

Paryż 23-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — Hubbard zamyśla w izbie postawić wniosek, wymierzony przeciw korupcji wyborczej. Wybory, które kosztowały więcej, niż ustawa pozwala, mają być *eo ipso* nieważne. Ma być ustanowiona kontrola wyborcza.

Luksemburg 23-go marca. (Tel. pryw. K. W.) — Pijani żołnierze napadli na ulicy biskupa Koppesa i pokaleczyli go kamieniami. Winnych aresztowano.

Sofja 23-go marca. (Tel. pr. Kur. War.) — Lubojemski skazany za szpiegostwo wojenne i usiłowane przekupstwo na osiem lat ciężkiego więzienia, tudzież grzywnę 20,000 fr. Jest to ta sama suma, jaką Lubojemski ofiarował dwóm urzędnikom ministerjum wojny za dostarczenie sobie tajnych wiadomości. (Aj. późn.)

Дозволено Цензурою Варшава 11 (23) Марта 1892 г.